

سارا طاهری
خبرنگار گروه دانشگاه

تصور کنید یک داوطلب جوان، پشت میز پر از جزوه‌های کنکور نشسته و به آینده فکر می‌کند. اولین چیزی که ذهنش را مشغول می‌کند، تصویر دوستانی است که با داشتن مدرک دانشگاهی آن هم از یک دانشگاه معتبر، هنوز دنبال کار می‌گردند. دغدغه شهریه و فشار مالی به ذهنش

اشتغال خود را تضمین کنید

خیلی از دانشجویان هنگام انتخاب رشته و دانشگاه، نگران آینده شغلی خود هستند. آن‌ها دنبال جایی می‌گردند که تحصیل تنها محدود به کلاس و کتاب نباشد و بتوانند مسیر ورود به بازار کار را برای آن‌ها هموار کنند. دانشگاه آزاد این مسیر را با مجموعه‌ای از برنامه‌ها و طرح‌های عملی و منسجم به شکلی طبیعی برای دانشجویان فراهم کرده است؛ مسیری که تجربه واقعی صنعت را یا یادگیری مهارت‌های کاربردی تلفیق می‌کند و دانشجوی را از همان روزهای تحصیل آماده ورود به بازار کار می‌کند. سه‌گانه کارورزی – کاربینی و کارآموزی همان قطعه‌ای است که در دانشگاه آزاد به صورت جدی دنبال می‌شود تا اشتغال دانشجویان را تضمین کند. نمونه آن دانشگاه تعلیم و تربیت است که این زیست‌بوم در آن شکل گرفته است. تصور کنید دانشجویی تازه وارد دانشگاه شده است، پر از انگیزه و آرزو، اما نگران روزهایی که بعد از فارغ التحصیلی باید وارد بازار کار شود. همان دغدغه‌ای که نسل‌های گذشته با آن دست و پنجه نرم کرده‌اند؛ فارغ التحصیلانی با دانش نظری اما بدون تجربه عملی. دانشگاه آزاد تصمیم گرفت این چرخه را تغییر دهد. الگویی الهام گرفته از آموزش پزشکی را برای دانشکده‌های تعلیم و تربیت اسلامی خود پیاده کرد؛ الگویی که به آن **«مدل عرصه-پایه»** می‌گویند. در این مدل، دانشجوی فقط پشت نیمکت‌های کلاس نمی‌نشیند و فقط کتاب‌ها را مطالعه نمی‌کند. او از همان ترم‌های ابتدایی، پا به مدارس و مراکز آموزشی واقعی می‌گذارد، پروژه‌ها و فعالیت‌های عملی انجام می‌دهد و مهارت‌های واقعی را تجربه می‌کند. بنابراین نظام عرصه و پایه اولین ایستگاه‌ها در این مسیر است. مشابه مسیر آموزش پزشکی که دانشجویان در بیمارستان‌ها آموزش می‌بینند، دانشجویان دیگر رشته‌های دانشگاه آزاد نیز از همان ترم‌های نخست در محیط واقعی کار حضور دارند، پروژه‌ها و چالش‌های عملی را تجربه می‌کنند و مهارت‌های کاربردی خود را تقویت می‌کنند.

طرح پویش این مسیر را کامل تر می‌کند؛ دانشجویان با یک حامی صنعتی همراه می‌شوند تا هم‌زمان با تحصیل، مهارت‌های واقعی مورد نیاز صنعت را یاد بگیرند. در پایان دوره، آن‌ها آماده ورود مستقیم به همان حوزه هستند و به نوعی اشتغال‌شان پیش از فارغ التحصیلی توسط همان صنعت تضمین می‌شود.

برای آنکه این ارتباط ملموس تر شود، دانشگاه آزاد رویداد صدرا را

آموزش بدون وقفه چه حضوری، چه مجازی

دانشجو امروز دنبال دانشگاهی است که فقط روی نیمکت کلاس و ساعت‌های محدود درس خلاصه نشود؛ او می‌خواهد یادگیری‌اش پویا، منعطف و همراه با مهارت‌های دیجیتال باشد. درست به همین دلیل، دانشگاه آزاد **آموزش ترکیبی** را راه‌اندازی کرد؛ مدلی که حضور در کلاس را با امکانات فضای آنلاین ترکیب می‌کند. از بهمن ۱۴۰۱، دروس زبان انگلیسی در مقاطع کاردانی و کارشناسی به همین شیوه ارائه شدند. این طرح به دانشجویان کمک می‌کند تا هم‌زمان با آموزش حضوری در بسترهای آنلاین هم مهارت‌های دیجیتال و زبانی خود را ارتقا دهند. نتیجه این استست که نسلی مجهز به سواد مجازی تربیت می‌شود که می‌تواند نرم‌افزار طراحی کند، پروژه‌های عملی انجام دهد و مهارت‌هایی بیاموزد که بازار کار به آن نیاز دارد. اما نقطه قوت دانشگاه آزاد فقط در توسعه مهارت‌ها نیست؛ بلکه در تداوم آموزش حتی در شرایط خاص است. تجربه کرونا نشان داد این دانشگاه می‌تواند در کوتاه‌ترین زمان، آموزش را به فضای آنلاین منتقل کند و اجازه ندهد حتی یک ترم تحصیلی از دست برود. همین اتفاق در جنگ ۱۲ روزه ایران و اسرائیل هم تکرار شد؛ وقتی بسیاری نگران توقف آموزش بودند، دانشگاه آزاد با استفاده از فناوری مسیر یادگیری دانشجویان را بی‌وقفه ادامه داد. این تعهد به آموزش پیوسته فقط به بحران‌ها محدود نمی‌شود. برای آن دسته از دانشجویانی که امکان حضور فیزیکی در دانشگاه را ندارند، واحد الکترونیکی دانشگاه آزاد طراحی شده است؛ واحدی که تمام مراحل تحصیل را به صورت مجازی در اختیار دانشجویان قرار می‌دهد و کیفیتی برابر با آموزش حضوری دارد. در نهایت، نوآورانه‌ترین گام دانشگاه برای تحقق عدالت آموزشی راه‌اندازی **سامانه کاتب** در اسفند ۱۴۰۱ بود. این سامانه که نام کاملش «کلاس استاندارد

چرا تعداد بیشتری از داوطلبان ورود به دانشگاه در سال‌های اخیر دانشگاه آزاد را برای تحصیل انتخاب کردند؟

پل مطمئن ساخت آینده

می‌رسد و بلافاصله تصوردوری خانواده و سختی‌های زندگی در شهری غریب به نگرانی‌هایش اضافه می‌کند. از سسوی دیگر مدام می‌شنود که دانشگاه‌ها آموزش‌شان سسنتی است و مهارت واقعی به دانشجوی نمی‌دهند. سسؤالات زیادی پشت سر هم ذهن او را مشغول می‌کند: «کدام دانشگاه راه بهتری برای رسیدن به آرزوهایم است؟» اینجا دقیقاً همان نقطه‌ای است که دانشگاه آزاد به سسؤالات و دغدغه‌های او پاسخ و مسیر را برای او روشن می‌کند؛ مسیری که تحصیل را از یک جاده پر

از ابهام، به جاده‌ای روشن و پر از فرصت تبدیل می‌کند. در این مسیر، اشتغال‌نه یک احتمال دور، بلکه برنامه‌ای از همان روزاول است. دغدغه مالی با مجموعه‌ای از وام‌ها، تخفیف شهریه، تسهیلات و طرح‌های حمایتی سبک می‌شود. آموزش، حتی در روزهای بحران یا برای کسانی که امکان حضور ندارند، بدون وقفه ادامه دارد. فرصتی بر اینکه دانشجوی درست در شهر و استان خودش درس بخواند، رشته‌ای انتخاب کند که با نیازهای واقعی منطقه هماهنگ است و حتی پایان‌نامه‌اش را برای حل

راه‌حل‌های عملیاتی برای پاسخ به دغدغه‌های مالی

امکان پرداخت شهریه کل دوره به صورت ترکیبی از تمام گز بنه‌های موجود، از جمله پرداخت اقسساطی فراهم شده است. **پرداخت اقساطی شهریه** فشار مالی دانشجویان را کاهش می‌دهد و امکان مدیریت راحت‌تر هزینه‌ها را فراهم می‌کند. **تخفیف شهریه** نیز برای بسیاری از گروه‌های خاص مانند دانشجویان ممتاز، اعضای خانواده دانشگاه، نفرت برتر کنکور و دانشجویان متاهل در نظر گرفته شده است تا بار مالی تحصیل سبک‌تر شود.

یکی از ابتکارات جذاب دانشگاه **پویش داخلی** است؛ طرحی که دانشجویان را در فعالیت‌ها و اشتغال پاره‌وقت دانشگاه مشارکت می‌دهد و در مقابل تخفیف شهریه در یافت می‌کنند. این برنامه فرصتی برای کسب تجربه عملی و تعامل با محیط دانشگاه فراهم می‌کند و هم‌زمان به دانشجوی کمک می‌کند حس تعلق و مشارکت خود را تقویت کند.

تمام این برنامه‌ها با هدف این طراحی شده‌اند که دانشجویان دانشگاه آزاد بتوانند بدون دغدغه مالی، روی یادگیری، مهارت‌آموزی و آمادگی برای آینده تمرکز کنند. دانشگاه آزاد مسیر تحصیل را به گونه‌ای هموار کرده است که هیچ دانشجویی به خاطر مسائل مالی مجبور به عقب‌نشینی یا ترک تحصیل نشود و همه بتوانند با آرامش و انگیزه، آینده شغلی و حرفه‌ای خود را بسازند.

فرصت‌های بی پایان برای توسعه مهارت‌ها

فرصت‌ها، **فعالیت در شکل‌ها و انجمن‌ها** است. هر کسی می‌تواند جایی را متناسب با سلیقه خودش پیدا کند؛ از انجمن‌های علمی گرفته تا تشکل‌های فرهنگی و کانن‌های هنری یا حتی تشکل‌های سیاسی. اما دایره فرصت‌ها خیلی وسیع‌تر است. دانشگاه آزاد با برگزاری **جشنواره‌های مثل کرسی‌های آزاداندیشی و صنایع خلاق**، فضای کشف استعداد و خلاقیت را فراهم کرده است. کرسی‌های آزاداندیشی بستری است برای اینکه دانشجویان ایده‌هایشان را بیان کنند و بیاموزند چگونه از نظرشان دفاع کنند. جشنواره‌های صنایع خلاق و چهارگانه جشنواره‌های باشگاه رشد استعدادهای هنری و ادبی جوان از شعر و داستان گرفته تا نمایش، هنرهای تجسمی و کارتون به سکوی برای استعدادیابی تبدیل شده‌اند. خیلی‌ها از همین جشنواره‌ها مسیر حرفه‌ای خودشان را پیدا کرده‌اند.

و اگر پای **ورزش** به میان بیاید، دانشگاه آزاد باز هم دست پر است. اینجا جایی است که دانشجوی می‌تواند هم‌زمان با درس خواندن، ورزش را هم حرفه‌ای دنبال کند. دانشجوی در اینجا می‌تواند هم در کلاس‌های درس بدرخشد و هم روی سکوهای قهرمانی.

به این ترتیب، دانشگاه آزاد فقط مکانی برای تحصیل نیست؛ یک زیست‌بوم زنده است که در آن دانشجویان می‌توانند استعدادهای پنهان خود را کشف کنند، مهارت‌های جدید بیاموزند و در مسیرهای گوناگون زندگی، قوی‌تر و آماده‌تر قدم بردارند. از ایده‌های اولیه در سسراهای نوآوری تا شکل‌گیری کسب و کار در مراکز رشد؛ از پژوهش‌های مسئله‌محور در مراکز تحقیقاتی تا آزمون و خطا در آزمایشگاه‌ها؛ و در نهایت انجام پژوهش‌های جهانی در پژوهشگاه مرکزی و حضور در جشنواره‌ها و تشکل‌ها.

حلقه دیگر را هم به این زنجیره اضافه کرده است: **«حل مسائل بومی به دست خود دانشجویان»** یا طراحی برنامه‌های علمی. دانشجویان می‌توانند در سامانه پژوهشیار دانشگاه آزاد، عنوان پایان‌نامه یا رساله خود را از زمینه‌های پژوهشی یک برنامه علمی انتخاب کنند که متناسب با نیاز منطقه‌شان باشد. حالا در بسیاری از واحدهای دانشگاه آزاد، دانشجوی‌ها پایان‌نامه‌هایی می‌نویسند که دقیقاً متناسب با نیاز منطقه است.

به این ترتیب، دانشگاه آزاد نه فقط یک مرکز آموزشی، بلکه به یک **موتور محرک برای توسعه محلی** تبدیل شده است. دانشجو در کنار خانه خود درس می‌خواند، هزینه اضافی نمی‌دهد، در رشته‌ای تحصیل می‌کند که با بازار کار منطقه هماهنگ است و در نهایت هم با دانش و تحقیقی که به دست می‌آورد، گره‌ای از مشکلات شهر و استانش باز می‌کند.

